

مشورت مقدم بر استخاره است/ ائمه چگونه استخاره می کردند؟

حجت الاسلام فاطمی نیا گفت: مشورت مقدم بر استخاره است. استخاره وقتی است که ابهامی در گوشه های قلب شخص بماند. یک زمانی مشورت هم نتیجه نمی دهد و یا شرایط مشورت وجود ندارد.

حجت الاسلام فاطمی نیا گفت: مشورت مقدم بر استخاره است. استخاره وقتی است که ابهامی در گوشه های قلب شخص بماند. یک زمانی مشورت هم نتیجه نمی دهد و یا شرایط مشورت وجود ندارد.

به گزارش خبرنگار مهر، متن پیش رو سخنرانی حجت الاسلام فاطمی نیا پیرامون دعای سی و سوم صحیفه سجادیه درباره طلب خیر است که در ادامه می خوانید:

حجت الاسلام فاطمی نیا گفت: دعای ۳۳ دعای استخاره است. استخاره دو گونه است، یک وقت انسان با قلب و زبان خود از خدا خیر می خواهد که استخاره اصلی هم همین است. نوع دیگر استخاره به این شکل است که با تسبیح یا قرآن استخاره را انجام می دهند و آن بحث دیگری است. اینجا امام استخاره قلبی را ذکر می کند، منتها مثل حوائج دیگر که انسان از خدا می خواهد در اینجا امام به ما می آموزد که خدا به قلب ما بیندازد که کدام کار بهتر است؟ این خیلی مهم است. این دعا ممکن است که مستجاب شود شاید هم مستجاب نشود و متوجه اینکه کدام کار بهتر است نشویم، که باز هم از پروردگار می خواهیم. اصل این است که امام می خواهد بگوید که کار دست خدا است، در استخاره با قرآن و تسبیح هم همین است و کار دست خدا است.

وی ادامه داد: در مورد کلمه استخاره و اینکه استخاره از کجا مشتق شده است؟ بحثی وجود دارد. استخاره در اصل از خیر گرفته شده است و یعنی طلب خیر. منتها در این رابطه یکی از فقها به نام محمد بن ادریس عجلای که مرد بسیار بزرگی بوده، کتابی دارد به نام سرائر و در آن می گوید استخاره از خوار گرفته شده و خوار صدایی است که بچه گاو از خود در می آورد این اصطلاح چه ربطی به استخاره دارد؟ سید علی خان می فرماید که این کلام از این مرد بزرگ عجیب است و استخاره یعنی طلب خیر که با معنای مورد نظر ادریس تفاوت دارد. در ادامه سید علی خان می گوید اینکه استخاره به معنای طلب خیر است و آن را ربط دهیم به خوار این غلط است چون دو لفظ به هم شباهتی ندارند و گفتار باطلی است زیرا این دو کلمه به هم ربطی ندارند. اینجا استخاره از استخیر گرفته شده که اجوف پایی است در حالیکه که استخاره ای که از استخوار گرفته شده اجوف واوی است. سید می فرماید اینها را به هم ربط دادن نوعی باطل گویی است. پس اصل استخاره از استخیر گرفته شده یعنی طلب خیر از خدا.

وی افزود: استخاره این است که هر کاری که می خواهیم انجام دهیم از خدا طلب خیر کنیم. بزرگان دین همواره گفته اند که مشورت مقدم بر استخاره است. استخاره وقتی است که ابهامی در گوشه های قلب شخص بماند. یک زمانی مشورت هم نتیجه نمی دهد و یا شرایط مشورت وجود ندارد، در اینجا شخصی که شرایط استخاره کردن را داشته باشد می تواند استخاره را انجام دهد. در روایات آمده است که پیامبر اکرم استخاره را به اصحاب خود آموزش می داده مانند اینکه یک سوره از قرآن را آموزش دهد و می فرمود چنانچه یکی از شما قصد انجام استخاره داشت دو رکعت نماز بخواند سپس بگوید خدایا من از تو به واسطه علمت خیر می خواهم.

حجت الاسلام فاطمی نیا گفت: حضرت صادق نیز فرمود برای استخاره دو رکعت نماز بخوان و بگو خدایا در این کار به ما خیر عطا کن. این هم یک نوع استخاره است. امام جواد نیز برای استخاره صد مرتبه ذکر استخیر بالله را تکرار می کردند و دو رکعت نماز می خواندند. در نمونه دیگری از استخاره امام صادق فرمود اگر امر مهمی برای شما پیش آمد با خدا مشورت کنید و اگر خدا به قلبت انداخت آن را انجام بده و این استخاره به این طریق است که بعد از نماز واجب سجده به جا می آورد و در آنجا می گوید خدایا بهترین کار را نشانم بده، سپس ببیند چه چیزی به دلش افتاد و همان را انجام دهد.

وی ادامه داد: پس استخاره ای که امام سجاد در اینجا آورده است مربوط به تسبیح و قرآن نیست، فقط طلب خیر با زبان است.

وی افزود: شیخ مفید فرموده استخاره در واجبات نیست، در چیزی که خدا نهی کرده نیز استخاره وجود ندارد و استخاره در مباح و مستحبات است. از آداب استخاره کننده این است که شخص استخاره کننده ظاهر خود را از آلودگی های حدث و خبث طاهر کند.

این کارشناس دینی گفت: همچنین باطن خود را از شک و ریب پاک کند. در ادامه می فرماید که دو رکعت نماز بخواند و بعد از حمد هر سوره ای که می خواهد بخواند و در رکعت دوم قنوت را به جا آورد. در این نماز و دعا تا زمانی که تمام شود با قلب و روح خود به خدا توجه کند و از خدا خیر بخواهد.

حجت الاسلام فاطمی نیا ادامه داد: در باره استخاره با قرآن و تسبیح نیز شیخ مفید می گوید در آنجا نیز مؤدبانه برخورد کنید چه خوب بیاید چه بد باید حال یکسانی داشته باشید و در هر صورت سپاس خدا را به جای آورید.

وی افزود: روایاتی نیز وجود دارد که سفارش شده با قرآن استخاره کنید، استخاره قرآن بسیار مشکل است و باید به شخص موهبت داده شود وگرنه هرکسی توانایی انجام چنین استخاره ای را ندارد. در استخاره باید معقول بوده و شخص استخاره کننده هم باید بر این امر وارد باشد. البته فراموش نشود که استشاره مقدم است.

وی گفت: در دعای استخاره حضرت فقط قلب و زبان مطرح می شود و فقط معنای خیر داشته و بحث تسبیح و قرآن مطرح نیست. حضرت در این دعا می فرماید: خدایا من در این دعا طلب خیر می خواهم به سبب علم خودت کار خوب را به من حکم کن. الهام کن به ما معرفت اختیار را. خدایا اگر انتخاب صحیح را بر ما الهام کردی شک را از دل ما بیرون کن. خدایا معرفتی به ما عطا کن تا به آنچه برای ما مقدر کرده ای راضی باشیم.

حجت الاسلام فاطمی نیا ادامه داد: بازی کردن با استخاره و تکرار مداوم یک استخاره خطرناک است. البته اگر بعد از چند ماه شرایط استخاره تغییر کرده باشد، می شود مجدداً استخاره گرفت با توجه به این نکته که استخاره برای اصل یک عمل باشد نه شرایط ظاهری آن. همچنین تأخیر و یا تأجیل آنچه خدا بر ایمان مقرر کرده را نباید بخواهیم.

وی در پایان گفت: پس در این دعا حضرت طلب خیر از خدا می خواهد و این دعای مهمی است. همچنین در این دعا می خواهد هرچه خیر ما بود بدون شک و ریبی به آن راضی شویم. یکی از فواید استخاره این است که انسان را به یک سو می برد و تردید را از انسان دور می کند. استخاره این نیست که دلخواه ما روی دهد بلکه چیزی که خدا می پسندد می آید، و آن خیر ما خواهد بود. عمده این دعا این است که خدا معرفت برگزیدن را به ما الهام کند.